

MUGUR ISĂRESCU
Guvernator

Biroul permanent al Senatului

Bp. 429 / 3.11.2025

Nr. G/ 239 / 31.10.2025

Biroul permanent al Senatului

450 / 3.11.2025

Domnului MARIO OVIDIU OPREA

Secretar general al Senatului

Parlamentul României

Domnule Secretar general,

Urmare scrisorii dumneavoastră nr. XXXV/5351/29.09.2025 și înregistrată la Banca Națională a României (BNR) cu nr. I/3288/03.10.2025 prin care s-a transmis, spre avizare, *propunerea legislativă privind repatrierea, garantarea și protejarea rezervelor de aur ale României ca bun strategic inalienabil al națiunii române (Bp.429/2025)*, vă comunicăm următoarele:

I. Administrarea rezervei de aur

Administrarea rezervelor internaționale este un atribut conferit prin lege BNR și se realizează pe baza orientărilor strategice aprobate de către Consiliul de administrație și a deciziilor tactice adoptate de către Comitetul de administrare a rezervelor internaționale din BNR, în condițiile respectării regulilor generale privind lichiditatea și riscul specific activelor externe și a unui nivel adecvat al rezervelor internaționale, cerințe prevăzute la art.30 alin.(1) și (2) *din Legea nr.312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României*. În cadrul rezervelor internaționale, aurul este considerat un activ cu rol strategic, datorită beneficiilor de diversificare pe care le aduce în cadrul structurii rezervelor internaționale, a capacității sale de a-și păstra valoarea în

Banca Națională a României, în calitate de operator de date cu caracter personal, prelucrează datele cu caracter personal în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare aplicabile și ale Regulamentului (UE) 679/2016. Mai multe informații cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către Banca Națională a României puteți afla accesând pagina web www.bnr.ro.

condițiile manifestării fenomenului inflaționist și a rolului său de activ de refugiu în vremuri de turbulențe financiare și geopolitice.

Din perspectivă practică, păstrarea aurului în custodie în străinătate, într-un cont alocat, la un custode precum Banca Angliei, care este una dintre cele mai prestigioase și sigure bănci centrale din lume, conferă garanția că rezerva de aur respectă condițiile standard și poate fi utilizată imediat pe piața metalelor prețioase pentru tranzacționare. Acest cont, guvernat de un cadru contractual agreeat de cele două instituții, a fost deschis înainte de anul 1990, ulterior fiind utilizat în contextul administrării active a rezervei de aur. Caracteristicile contului alocat permit ca lingourile depozitate fizic să poată fi identificate după numărul unic al barei, producător, greutate, titlul de finețe al aurului, iar în caz de insolvență/faliment a/al custodelui, activele existente în contul alocat sunt segregate de activele custodelui.

Anual, reprezentanți ai BNR (titularul de cont) desfășoară activitatea de verificare fizică a lingourilor aflate în custodie la Banca Angliei, ultima acțiune având loc în luna octombrie 2025. În cadrul acestor acțiuni de inspecție, pentru un lot de lingouri selectat de BNR și pregătit de Banca Angliei pentru inspecția vizuală, altul decât cele verificate în acțiunile precedente, se verifică concordanța dintre datele menționate pe fiecare lingou și datele de identificare înscrise în listele de inventar primite de la Banca Angliei, respectiv numărul de inventar unic alocat, codul rafinatorului, greutatea brută, titlul (proporția de aur fin conținută, exprimată în miimi) și greutatea de aur fin. Dintre acestea, pentru un număr de lingouri stabilit conform contractului, se verifică și greutatea prin cântărire. În plus, pentru un număr de lingouri aflate în custodie la Banca Angliei, selectate suplimentar la momentul vizitei, prin sondaj, de către reprezentanții BNR, se verifică concordanța datelor din listele de inventar cu datele înscrise pe lingou.

În urma acțiunilor de inspecție derulate până în prezent *nu s-au constatat diferențe*, iar lingourile respectă specificațiile tehnice stabilite de London Bullion Market Association pentru standardul *Good Delivery*¹.

Precizăm că efectuarea de operațiuni printr-un astfel de cont se realizează numai în baza instrucțiunilor transmise de BNR către Banca Angliei, aurul deținut în acest cont neputând fi utilizat de către custode. Astfel, repatrierea rezervei de aur ar conduce la pierderea calității de activ de rezervă a aurului monetar, care poate fi utilizat imediat, atât în scopul fructificării oportunităților apărute pe piața metalelor prețioase cât și/sau utilizării acestuia în caz de urgență. Menținerea stocului de aur în țară presupune pierderea recunoașterii calității standard „*Good delivery*” a deținerilor de aur, necesitând reverificarea în scopul reconfirmării calității menționate, în cazul unor decizii viitoare de utilizare a stocului de aur, ceea ce va genera cheltuieli

¹ London Bullion Market Association (LBMA) - autoritatea recunoscută pe plan internațional pe piața metalelor prețioase, unde acționează majoritatea băncilor centrale care dețin aur. *Good Delivery* este standardul internațional prin care se garantează că un lingou îndeplinește anumite specificații legate de greutate, conținut minim de aur, formă etc.

suplimentare. Această precizare este făcută în contextul în care, în cadrul expunerii de motive sunt afirmații inexacte, în sens contrar.

Referitor la argumentele expuse privind repatrierile recente ale rezervelor de aur din partea mai multor state europene, precizăm că revizuirea politicilor de depozitare a stocurilor de aur din străinătate, anunțată începând cu anul 2015, a avut ca obiectiv principal o redistribuire echilibrată a rezervelor de aur printr-o realocare a rezervelor excedentare din străinătate raportat la deținerile din țară. Băncile centrale din Germania, Olanda și Austria sunt printre primele bănci centrale care au anunțat, într-un mod transparent, programe de repatriere a unei părți a rezervelor de aur depozitate în afara granițelor. Argumentele oferite în favoarea acestor decizii au avut la bază **diversificarea riscului prin țintirea unei distribuții echilibrate a rezervelor de aur între locațiile din străinătate și cele din țară**, în condițiile în care concentrarea în anumite locații din afara țării era de peste 70 la sută din totalul rezervelor de aur, dar și inducerea unui efect pozitiv asupra încrederii populației din țările respective. Referitor la stocul de aur al României, acesta se situează la 103,6 tone, distribuite astfel: 61,24 tone se află în custodie la Banca Angliei în contul alocat de aur, iar restul de 42,38 tone se află în țară, în Tezaurul central al BNR, distribuție menținută din anul 2006 și considerată echilibrată.

De asemenea, menționarea în cadrul expunerii de motive a argumentului referitor la faptul că *„nimic din situația economică a României nu mai justifică menținerea unei proporții semnificative a aurului în străinătate”* reiterăm că o astfel de inițiativă legislativă ar putea avea un impact advers, generând speculații pe plan internațional cu privire la motivele unei astfel de decizii. Totodată, repatrierea stocului de aur aflat în străinătate nu presupune eliminarea costurilor de custodie, ci doar includerea acestora, cât și a cheltuielilor cu transportul și asigurarea, în cheltuielile de funcționare ale instituției.

II. Incompatibilitatea propunerii legislative cu legislația primară a Uniunii Europene și *Legea nr.312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României („Statutul BNR”)*

BNR este organizată și funcționează în conformitate cu dispozițiile legii naționale și ale *Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”)*², inclusiv ale Protocolului nr.4 privind Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene (Statutul SEBC și al BCE), anexat acestuia.

Prin instituirea obligației de repatriere a rezervelor de aur păstrate în străinătate și a unor obligații în sarcina BNR privind organizarea transportului, asigurarea și depozitarea rezervelor de aur repatriate în facilități administrate de BNR și supuse controlului direct al Parlamentului, **propunerea legislativă reprezintă o ingerință în politica de administrare a rezervelor internaționale ale României, care constituie un atribut exclusiv al băncii centrale**, potrivit art.2 alin.(2) lit.e) din Statutul BNR și art.127 alin.(2) din TFUE. Astfel, decizia cu privire la locul de

² Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în forma consolidată în urma modificărilor aduse prin Tratatul de la Lisabona, semnat la 13 decembrie 2007 și intrat în vigoare la 1 decembrie 2009.

deținere a aurului, în țară sau în străinătate, reprezintă *un act de administrare*, nu un act de dispoziție asupra rezervei de aur, întrucât nu are ca efect înstrăinarea, consumarea, sau instituirea unor sarcini asupra acesteia.

În ceea ce privește obligația de informare anuală a Parlamentului cu privire la rezerva de aur, precizăm că BNR prezintă anual Parlamentului Raportul său de activitate³, care include un capitol dedicat administrării rezervelor internaționale și, inclusiv, informații cu privire la evoluția și administrarea rezervelor de aur.

Referitor la legislația primară a Uniunii Europene, propunerea legislativă aduce atingere prevederilor TFUE, inclusiv Protocolului nr. 4 privind *Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene* („Statutul SEBC și al BCE”), după cum urmează:

1.1 Incompatibilitatea propunerii legislative cu art.127 alin.(2) din TFUE privind deținerea și administrarea rezervelor internaționale, ca atribuție a băncilor centrale din SEBC

Atribuția privind păstrarea și administrarea rezervelor internaționale ale României revine BNR nu numai potrivit Statutului propriu⁴, ci decurge inclusiv din prevederile TFUE. Astfel, ca parte a Sistemului European al Băncilor Centrale (SEBC), în conformitate cu art.127 alin.(2) din TFUE, băncilor centrale naționale le revin inclusiv atribuții privind *„deținerea și administrarea rezervelor valutare oficiale”*, atribuții care se numără printre misiunile fundamentale îndeplinite prin intermediul SEBC.

Având în vedere și principiul independenței băncii centrale, dezvoltat în cele ce urmează, Banca Centrală Europeană (BCE) precizează în Raportul de Convergență⁵ că *„orice drept al unui terț (de exemplu, guvernul sau parlamentul) de a influența deciziile unei bănci centrale naționale în legătură cu administrarea rezervelor valutare oficiale⁶ este incompatibil cu articolul 127 alineatul (2) a treia liniuță din Tratat⁷.”*

11.2 Incompatibilitatea propunerii legislative cu art.130 din TFUE privind independența băncilor centrale naționale

TFUE consacră totodată (art.130) principiul independenței băncilor centrale, conform căruia: *„În exercitarea competențelor și în îndeplinirea misiunilor și îndatoririlor care le-au fost conferite prin tratate și prin Statutul SEBC și al BCE, Banca Centrală Europeană, băncile centrale naționale sau membrii organelor lor de decizie nu pot solicita și nici accepta instrucțiuni din partea instituțiilor,*

³ Raport Anual 2024 , pag. 203.

⁴ A se vedea prevederile art.2 alin.(2) lit.e), art.9 alin.(2) lit.c) și art.30 din Legea nr.312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României.

⁵ Raport de convergență, iunie 2024

⁶ Termenul „rezerve valutare oficiale” include rezervele de aur.

⁷ Potrivit art.127 alin.(2) din TFUE: „Misiunile fundamentale care urmează să fie îndeplinite prin intermediul SEBC sunt: - definirea și punerea în aplicare a politicii monetare a Uniunii; - efectuarea operațiunilor de schimb valutar în conformitate cu articolul 219; - *deținerea și administrarea rezervelor valutare oficiale ale statelor membre*; - promovarea bunei funcționări a sistemelor de plăți”.

organelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii, a guvernelor statelor membre sau a oricărui alt organism. Instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii, precum și guvernele statelor membre se angajează să respecte acest principiu și să nu încerce să influențeze membrii organelor de decizie ale Băncii Centrale Europene sau ale băncilor centrale naționale în îndeplinirea misiunii lor.”⁸ Acest principiu este reflectat și în legislația națională, respectiv art.1 alin.(2) și art.3 alin. (1) din Statutul BNR, care prevăd că BNR este o instituție publică independentă, iar „în îndeplinirea atribuțiilor, BNR și membrii organelor sale de conducere nu vor solicita sau primi instrucțiuni de la autoritățile publice sau de la orice altă instituție sau autoritate”.

Independența băncilor centrale naționale în exercitarea atribuției de administrare a rezervelor internaționale este un aspect menționat în mod constant în avizele BCE, emise inclusiv la solicitarea Parlamentului României (e.g. avizele CON/2008/72⁹, CON/2011/73¹⁰, CON/2019/23¹¹). Prin Avizul CON/2019/23, BCE a precizat faptul că, „în concordanță cu art.130 TFUE, în îndeplinirea sarcinilor de deținere și administrare a rezervelor de aur, nici BCE și nici băncile centrale (...) sau membrii organelor lor de decizie nu pot primi instrucțiuni din partea, *inter alia*, guvernelor statelor membre”. BCE a reiterat cu această ocazie faptul că, în ceea ce privește operațiunile de administrare a rezervelor internaționale „controlul deplin efectiv de către banca centrală este esențial”. Potrivit BCE, „Acest aspect implică capacitatea BCN de a lua decizii în deplină autonomie în ceea ce privește deținerea, păstrarea, dispunerea cu privire la acestea, negocierea și administrarea zilnică, precum și administrarea pe termen lung a rezervelor internaționale”.

II.3 Incompatibilitatea propunerii legislative cu art.14.2 din Statutul SEBC și al BCE privind eliberarea din funcție a membrilor organelor de conducere ai băncilor centrale

Din perspectiva independenței membrilor organelor de conducere ale băncilor centrale, art.14.2 din Statutul SEBC și al BCE¹² prevede faptul că aceștia pot fi eliberați din funcție doar în cazul în care nu mai îndeplinesc condițiile necesare exercitării îndatoririlor sau în cazul în care au comis o abatere gravă. În acord cu aceste dispoziții, art.33 alin. (6) și (7) din Statutul BNR prevede: „(6) Revocarea din funcție a oricărui membru al consiliului de administrație se face de către Parlament, la propunerea comună a comisiilor permanente de specialitate ale celor două Camere ale Parlamentului, dacă acesta încetează să îndeplinească condițiile necesare pentru exercitarea atribuțiilor sale sau dacă se face vinovat de abateri grave. (7) Niciun membru al Consiliului de

⁸ Principiul independenței băncilor centrale este prevăzut, totodată, la articolul 7 din Statutul SEBC și al BCE (articol care reia prevederile art.130 din TFUE) și detaliat în rapoartele de convergență ale Comisiei Europene și ale Băncii Centrale Europene.

⁹ Avizul BCE din 19 noiembrie 2008 la solicitarea Parlamentului României cu privire la o propunere legislativă privind valorificarea rezervei valutare a Băncii Naționale a României pentru dezvoltarea și modernizarea turismului.

¹⁰ Avizul BCE din 21 septembrie 2011 cu privire la statistică și la piața monetară interbancară și piața titlurilor de stat administrate de Banca Națională a României, regimul valutar și regimul rezervelor minime obligatorii.

¹¹ Avizul BCE din 24 iunie 2019 privind structura de acționariat a Băncii Italiei și proprietatea rezervelor de aur.

¹² Art.14.2 din Statutul SEBC și al BCE: „...Un guvernator poate fi eliberat din funcție numai în cazul în care nu mai îndeplinește condițiile necesare exercitării îndatoririlor sale sau în care a comis o abatere gravă. Împotriva deciziei luate în această privință, guvernatorul respectiv sau Consiliul guvernatorilor poate introduce la Curtea de Justiție o acțiune întemeiată pe încălcarea tratatelor sau a oricărei norme de drept de aplicare a acestora (...)”.

administrație al Băncii Naționale a României nu va fi schimbat din funcție din alte motive sau prin altă procedură decât cea prevăzută la alin.(6)”.

Introducerea prevederilor privind declanșarea procedurii de revocare din funcție a Guvernatorului BNR și a celorlalți membri ai CA (art.6 lit.c) din propunerea legislativă), ca urmare a încălcării obligațiilor referitoare la modalitatea de administrare și păstrare a rezervelor de aur ar echivala cu instituirea unui motiv suplimentar de eliberare din funcție a membrilor organului de conducere al băncii centrale. Aceste dispoziții sunt contrare art.14.2 din Statutul SEBC și al BCE, care stabilește o formă de protecție specifică pentru garantarea independenței membrilor organelor de conducere ale băncilor centrale.

II.4 Incompatibilitatea propunerii legislative cu art.131 din TFUE privind necesitatea asigurării compatibilității legislației interne cu TFUE și cu Statutul SEBC și al BCE

Art.131 din TFUE stabilește obligația fiecărui stat membru de a asigura „compatibilitatea legislației sale interne, inclusiv a statutului băncii sale centrale naționale, cu tratatele și cu Statutul SEBC și al BCE”. De asemenea, art.2 din Actul privind condițiile de aderare a Republicii Bulgaria și a României și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană, anexat la Tratatul de aderare a României și Bulgariei la Uniunea Europeană¹³, prevede: „De la data aderării, dispozițiile tratatelor originare și actele adoptate de instituții și de Banca Centrală Europeană înainte de aderare sunt obligatorii pentru Bulgaria și România și se aplică în aceste state în condițiile stabilite prin aceste tratate și prin prezentul act.”

Având în vedere faptul că propunerea legislativă nu este elaborată cu respectarea prevederilor TFUE și Statutului SEBC și al BCE, conform celor arătate anterior, adoptarea acesteia ar putea conduce la declanșarea împotriva României a procedurii de *infringement*, în baza art.258 din TFUE¹⁴.

III. Necesitatea consultării Băncii Centrale Europene

Având în vedere faptul că propunerea vizează atribuțiile BNR, menționăm faptul că este obligatorie derularea procedurii de consultare a BCE, potrivit art.127 alin.(4) și art.282 alin.(5) din TFUE¹⁵ și *Deciziei nr.98/415/CE a Consiliului din 29 iunie 1998 privind consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare*, care, la art.2 alin.(1) liniuța a treia prevede: „autoritățile statelor membre consultă BCE în legătură cu orice

¹³ Semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005 și ratificat prin Legea nr. 157/2005.

¹⁴ Art.258 TFUE: „În cazul în care Comisia consideră că un stat membru a încălcat oricare dintre obligațiile care îi revin în temeiul tratatelor, aceasta emite un avis motivat cu privire la acest aspect, după ce a oferit statului în cauză posibilitatea de a-și prezenta observațiile. În cazul în care statul în cauză nu se conformează acestui avis în termenul stabilit de Comisie, aceasta poate sesiza Curtea de Justiție a Uniunii Europene”.

¹⁵ Art.127(4) din TFUE: „Banca Centrală Europeană este consultată:- cu privire la orice act al Uniunii propus în domeniile care țin de competențele sale;- de autoritățile naționale, cu privire la orice proiect de reglementare în domeniile care sunt de competența sa, dar în limitele și în condițiile stabilite de Consiliu, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 129 alineatul (4) (...)”.

Art.282(5) din TFUE: „În domeniile în care are atribuții, Banca Centrală Europeană este consultată asupra oricărui proiect de act al Uniunii, precum și asupra oricărui proiect de reglementare la nivel național și poate emite avize”.

proiect de reglementare care intră în sfera sa de competență în temeiul Tratatului și, în special, în ceea ce privește: (...) băncile centrale naționale”.

În concluzie, având în vedere considerentele anterior prezentate, BNR nu susține *propunerea legislativă privind repatrierea, garantarea și protejarea rezervelor de aur ale României ca bun strategic inalienabil al națiunii române*.

În încheiere, dorim să vă asigurăm, domnule Secretar general, de întreaga disponibilitate de colaborare a Băncii Naționale a României pentru clarificarea aspectelor în cadrul domeniilor specifice de competență.

Cu deosebită considerație,

